

De la autarquía a la modernidad: la obra de Mauro Lleó

Carmen Martínez Gregori
Directora: Carmen Jordá Such

TESIS DOCTORAL
Valencia, junio de 2015



UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

Escuela Técnica Superior de Arquitectura
Departamento de Composición Arquitectónica

Resumen

La arquitectura moderna en Valencia y algunas de sus figuras más relevantes, no han sido dadas a conocer en profundidad en la bibliografía especializada. Esta Tesis pretende ser un primer acercamiento a la obra de uno de estos arquitectos, Mauro Lleó Serret (1914-2001) que dejó un gran patrimonio construido pero que, por cercanía, por desconocimiento, o por no haber reconocido su valor ha quedado en muchas ocasiones infravalorado.

Si bien es verdad que su obra se inicia en la época de la autarquía, con manifestaciones formales inspiradas en soluciones del pasado, pronto pasará a interesarse por la arquitectura que se está haciendo fuera de España, la de los grandes maestros como Mies, y empezará a incorporar detalles de la misma en su trabajo. Así pues, siete de sus proyectos marcarán el paso hacia la modernidad en cuanto a soluciones compositivas, técnicas y materiales. Estos serán dos encargos para la Federación Sindical de Agricultores Arroceros de España: el proyecto de pabellón en la I Feria Internacional del campo para la Cooperativa Nacional del arroz en la Casa de Campo de Madrid (1953) y el Proyecto de factoría arrocera en Sueca (1954), tres proyectos industriales: el Proyecto de planta de embotellar "Coca-Cola" (1958) y el de edificio para fábrica de transformados metálicos FLEX (1961), ambos en Quart de Poblet y el Proyecto de filial de S.E.A.T. en Valencia (1965), y por último dos proyectos docentes: el proyecto de Colegio de Enseñanza en Valencia para el Instituto Religioso de la Pureza (1962-1964) y el Proyecto de edificio para Instituto Social de la Mujer (1966).

Planos, fotografías de los edificios en su estado actual, entrevistas con sus usuarios o el archivo personal del arquitecto, entre otros, han dado luz, además de a la posibilidad de un trabajo de análisis exhaustivo de determinadas obras, a una aproximación a su trayectoria profesional en el campo de la edificación desde 1940 hasta 1976. Este trabajo no olvida tampoco la importante contribución de Mauro Lleó Serret en el campo del urbanismo y la rehabilitación, pero se centra en su papel como arquitecto de edificios que hicieron despertar la inquietud de lo moderno en Valencia.

Valencia, junio de 2015

Resum

L'arquitectura moderna a València i algunes de les seues figures més rellevants, no s'han donat a conèixer amb profunditat a la bibliografia especialitzada. Aquesta Tesi pretén ser un primer apropament a l'obra d'un d'aquests arquitectes, Mauro Lleó Serret (1914-2001) que va deixar un gran patrimoni construït però que, per proximitat, per desconeixement o per no haver reconegut el seu valor ha quedat moltes vegades infravalorat.

Si bé és veritat que la seua obra s'inicia a l'època de l'autarquia, amb manifestacions formals inspirades en solucions del passat, prompte passarà a interessar-se per l'arquitectura que s'està fent fora d'Espanya, la dels grans Mestres com Mies, i començarà a incorporar detalls de la mateixa al seu treball. Així doncs, set dels seus projectes marcaran el pas cap a la modernitat quant a solucions compositives, tècniques i materials. Aquests seran dos encàrrecs per a la "Federación Sindical de Agricultores Arroceros de España": el projecte de pavelló en la I Fira Internacional del camp per a la Cooperativa Nacional de l'arròç a la Casa de Campo de Madrid (1953) i el Projecte de factoria arrocerera a Sueca (1954), tres projectes industrials: el Projecte de planta d'embotellar "Coca-Cola" (1958) i l'edifici per a fàbrica de transformats metàl·lics FLEX (1961), els dos a Quart de Poblet i el Projecte de filial de S.E.A.T. a València (1965), i per últim dos projectes docents: el Projecte de Col·legi d'Ensenyament a València per a l'Institut Religios de la Puresa (1962-1964) i el Projecte d'edifici per a Institut Social de la Dona (1966).

Plànols, fotografies dels edificis al seu estat actual, entrevistes amb els seus usuaris o l'arxiu personal de l'arquitecte, entre d'altres, han donat llum, a més de a la possibilitat d'un treball d'anàlisi exhaustiu de determinades obres, a una aproximació de la seua trajectòria professional al camp de l'edificació des de 1940 fins a 1976. Aquest treball no oblida tampoc la important contribució de Mauro Lleó Serret al camp de l'urbanisme i la rehabilitació, però es centra amb el seu paper com arquitecte d'edificis que feren despertar la inquietud del modern a València.

València, juny de 2015

Abstract

Modern architecture in Valencia and some of its most important figures, have not been given to know in depth in the specialized literature. This Thesis aims to be a first approach to the work of one of these architects, Mauro Lleó Serret (1914-2001) who left a great heritage but due to proximity, due to ignorance, or for not having recognized its value has been often undervalued.

While it's true that his work begins in the era of autarchy, with formal expressions inspired by solutions of the past, he will soon be interested in architecture that is being done outside of Spain, of the great Masters as Mies, and will begin to incorporate details of it in their work. Thus, seven of his projects mark the passage to modernity in terms of compositional, technical and materials solutions. These will be two orders for the "Federación Sindical de Agricultores Arroceros de España": the project for the pavilion at the 1st International Fair of the field for the Rice National Cooperative in the Casa de Campo of Madrid (1953) and the project of rice factory in Sueca (1954), three industrial projects: project for a bottling plant of "Coca Cola" (1958) and the building for the metal fabrications factory FLEX (1961) , both in Quart de Poblet and the project for the S.E.A.T. branch in Valencia (1965), and finally two educational projects: the project of school in Valencia for the religious Institute of Purity (1962-1964) and the project of a building for Social Institute of Women (1966).

Drawings, photographs of buildings in its current state, interviews with their users or the personal archive of the architect, among others, have been light, in addition to the possibility of a work of comprehensive analysis of certain works, to an approach to his career in the field of building from 1940 until 1976. This work doesn't forget neither the important contribution made by Mauro Lleó Serret in the field of urban planning and rehabilitation, but focuses on its role as an architect of buildings that did arouse the concern of the modern in Valencia.

València, june 2015